

Genesis 7:24-8:14

1 God kastijdt Noach (Gen 7:24) 2 God gedenkt Noach (Gen 8:1a ev)

Gemeente,

25 februari dit jaar stonden we voor de laatste keer stil bij de geschiedenis van Noach. Toen ging Noach in de ark en sloot God Zelf de deur achter hem toe. Nu is het 23 september, dat betekent dat we 210 dagen verder zijn. En al die tijd is Noach nog in de ark. De eerste 40 dagen is er water gekomen. Van boven uit de lucht, van onderen uit de aarde. Ik zeg expres niet dat het geregend heeft, want het was waarschijnlijk anders en heftiger en het water kwam van alle kanten. Ben Hobrink schrijft daar meer over. Daarna is er nog 110 dagen lang nog af en toe water gevallen. Soms droog, soms nat dus. En toen is de ark vastgelopen op de berg Ararat. Maar nog steeds kan Noach geen kant op en zeker niet uit de ark. Het duurt nog 73 dagen, tot de 223^e dag toe voor de bergtoppen allemaal zichtbaar zijn. Dat zou 3 oktober zijn. Dan duurt het veertig dagen voor Noach de raaf weg laat vliegen. Dat zou 12 november zijn. En duurt het alles bij elkaar nog 107 dagen, 3 ½ maand, voor Noach uit de ark gaat. Dat zou 1 maart 2016 zijn.

Dat is een hele tijd. En dan moeten we daar ons een goede voorstelling van maken. Daarvoor kun je naar Dordrecht gaan en de ark van Noach bezoeken en dat is positief. Maar dan heb je nog geen indruk van hoe het voor Noach geweest is. Want de echte ark had geen ramen, alleen bovenaan een halve meter onder het dak was het open. En er was natuurlijk geen elektrische verlichting. Dus onder in de ark was het donker. Steeds donkerder. En allemaal dieren in kooien. Met hun ontlasting, dag in dag uit. Je kunt je afvragen of Noach die ontlasting af heeft kunnen voeren. En dat zou ook geen prettig werkje zijn geweest. En allicht ging het toch na verloop van tijd stinken in de ark. Zeker onderin, de bedompte lucht en dan ook stank van uitwerpselen. En ondertussen: water dat tegen de ark aanbeukt. Veertig dagen onophoudelijk en daarna 110 dagen met tussenpozen. En niemand in de ark wist hoelang het duren zou, dat had God niet gezegd. Zou jij er je 210 dagen in op willen laten sluiten?

1 God kastijdt Noach

Nee, de ark was bepaald geen cruiseschip. Riant, luxe, met een zwembad en een tennishal en een fitnesscentrum aan boord. Eerder een kruisschip: een schip onder het kruis. Onder het kruis van de verdrukking en beproeving.

Dit verblijf in de ark is vaak gezien als een beeld van het christenleven. Met name Calvijn heeft dat zo uitgelegd en toegepast. En vele gedachten heb ik aan hem ontleend in deze preek. Dit is nou het beeld van het christenleven. Want dat is kruisdragen. En dat kruis is tweeledig: ten eerste ben je geen eigen baas meer. Je kunt niet meer gaan en staan waar je zelf wilt. Gods wil bepaalt je levensweg en levensgang. Kijk, als je Noach voor die tijd had gevraagd: Noach, hoe zie jij je leven voor je? Dan zou hij gezegd hebben: heerlijk in de vrije natuur, bezig in mijn dagelijks werk, misschien als landman van wijngaarden, dan eens hier verblijven, dan eens daar als het ergens anders vruchtbaarder is. Maar Gods wil bepaalt anders: zijn leven speelt zich ruim een jaar af in de ark. Dieren verzorgen en uitmesten, geen buitenlucht, opgesloten in een drijvende kist. Dat is het christenleven: je zelf verloochenen, je eigen wil prijsgeven: Gods wil bepaalt. Zijn roeping in je leven, een taak in Zijn rijk met teleurstellingen en lasten. Zijn beleid, misschien wel van verdrukking en vervolging. Lijden om Zijns Naams wil. Vervolging. Daar kiest niemand voor, maar: als Gods wil het beschikt, komt het. Kruisdragen.

En in de tweede plaats is er kruisdragen van kastijdingen. God laat je dingen meemaken die pijn doen. Het lijkt wel eens: mensen die nergens aan doen die huppelen maar door het leven en juist gelovigen krijgen als op slag over zich heen. Kastijding noemt de Bijbel dat. Weer een zorg, weer een ziekte, weer een probleem. Calvijn zegt: want allen die de Heere heeft aangenomen en de gemeenschap der Zijnen heeft waardig gekeurd moeten zich voorbereiden op een hard, inspannend leven dat met zeer vele rampen van allerlei soort vervuld is. Hij kastijdt degenen die Hij liefheeft.

Daarom zegt Jezus ook ergens dat we de kosten overrekenen moeten. Dat lijkt wat tegenstrijdig, want Jezus nodigt ook zo vaak en ruim: kom tot Mij, iedereen: kom tot Christus. Hoe meer hoe liever. Ja, en toch ook dit: bezint eer gij begint. Bedenk wat het inhoudt. Want anders kan het en zal je vergaan als het zaad in de akker dat snel opkwam, maar weer verdorde toen verdrukking kwam. Als Demas die de tegenwoordig wereld had liefgekreken. Als Judas, die uiteindelijk toch voor het geld en gemak koos. Als je de kosten niet overrekenet, als je niet je instelt op een leven van kastijding en kruisdragen.

Want denk maar aan Noach. Als Noach had gedacht, ja in de ark wil ik wel. En als je logisch nadenkt zeg je met je verstand, ja geloven

moet ik toch maar, want anders ga ik naar de hel, dus ik wil toch wel in Jezus geloven. Maar als Noach had gedacht: ja, ik wil wel in de ark, maar rik wil ook mijn bedrijf kunnen blijven doen zoals het nu gaat. Ik wil wel in de ark, maar ik wil mijn vrijheid houden om lekker buiten te zijn. Ja, dat kan niet. Dat kan niet allebei. Het is het één of het ander. Als je denkt: ja, ik wil wel in Jezus geloven en in de hemel komen, maar ik wil ook houden wat ik heb aan levensplezier. Ik wil wel in Jezus geloven en in de hemel komen, maar ik wil niet dat er wat veranderd. Ja, dat kan niet. Dat is onmogelijk. En als je het wel wilt of denkt te combineren, dan komt er een dag dat je afhaakt, afvalt: als het zo moet, als je je inzet voor God en dan zoveel te verstouwen krijgt, dan geef je er de brui aan. U zou de eerste niet zijn in de loop der tijden.....

Daarom: overreken de kosten. En weet dat de HEERE kastijdt dien Hij liefheeft en zegt: die achter Mij wil komen die verloochene zichzelf. Ja, kijk dan vertrouw je je aan Christus toe niet met eigendunk: ik ga voor Jezus, ik ga Hem volgen en dienen en veel voor Jezus doen. Dan vertrouw je je aan Hem toe met het gebed: Heere Jezus, help mij, leer mij U volgen en dienen, leid mij en houd mij vast. En...en als ik dan wel eens wordt aangevallen met die gedachte: moet het nou zo? Moet ik nu alweer inleveren en alweer pijn lijden, en alweer dit meemaken.... En je voelt iets van dat volk Israel in je: waarom hebt U ons hier gebracht en waren we maar nooit meegegaan, dat murmureren.... Hebt u dat nooit....? Ja dan zegt God ahw tegen Noach: kijk eens naar buiten. Uit dat open gat bovenin de ark. Wat is er van de anderen mensen geworden? Ja, die hebben nog een tijdje lekker door kunnen leven. Die hebben nog wat langer hun eigen wil kunnen doen. Maar...moet je daar jaloers op zijn? Met hen reken ik straks af. Als na 150 dagen alle bergen overdekt zijn met water. Zou je dan nog willen ruilen? Heb je dan nog spijt? Als je denkt dat je gered bent. Gered van het verderf van Gods toorn. Gered in Christus, Die Zichzelf tot ark heeft laten vervloeken en laten kruisigen. Als je denkt aan de goddelozen die hun eigen zin doen en het zo lekker hebben allemaal. Met hen reken Ik straks af. Beter nu gekastijd, dan straks gestraft.

En: daarom is dat kruisdragen en kastijden ook nuttig. Calvijn zegt: Zo is het de wil van de hemelse Vader om de Zijnen te oefenen op zulk een wijze. Oefenen waarin dan? In nederigheid. Besef van onze zwakheid. Dat we alle gedachte dat wij in eigen kracht een eindje kunnen komen kwijtraken. Als alles gaat naar onze zin en wil dan voelen

we ons zo snel tot heel wat in staat. Het kruisdragen leert ons dat wel. En leert ons afhankelijkheid. Leert ons God te hulp roepen. Op Zijn hulp vertrouwen en van Zijn kracht alles verwachten.

En het leert ons gehoorzaamheid. Of in elk geval: dat de gehoorzaamheid meer opvalt en gaat glanzen. Moest ook Jezus Zelf geen gehoorzaamheid leren uit hetgeen Hij geleden heeft? Door lijden tot heerlijkheid. Zouden wij dan zonder dat wel gehoorzaamheid leren? God wil ons door het kruisdragen heen leren naar Zijn wil te vragen en die als hoogste goed te achten. En zo delen we in de gemeenschap met Christus.

En ten derde leert kruisdragen ons om dit leven niet te hoog te achten. Om dit leven niet te zeer lief te hebben. Als alles voor de wind gaat, dan zou je hier altijd willen blijven en nooit iets kwijtraken. Kruisdragen en kastijding leert ons de vergankelijkheid, de doornens van dit leven zien zodat wij er toch wat lossen van komen.

Calvijn zegt: laat dit de bitterheid van het kruis verzachten voor ons, dat God juist dan bezig is zorg te dragen voor onze zaligheid.

2 God gedenkt Noach

En dan lezen wij in hoofdstuk 8:1 na 150 dagen: en God gedacht aan Noach. Na 150 dagen, zo'n 5 maanden! Die uitdrukking komt nogal eens voor in de Bijbel. God gedacht. We zingen het vaak met het ook op kerst: Hij heeft gedacht aan Zijn genade. En dat betekent wat anders dan wanneer dat van een mens gezegd wordt. Als dat van ons gezegd wordt dat we ergens aan denken dan bedoelen we: ik was het een hele tijd vergeten, maar nu denk ik er weer aan. Je had dat geleende boek al een hele tijd op je kamer liggen en je wist al niet meer dat je het geleend had. En als je dan je kamer eens opruimt dan zie je het weer: o ja, je denkt er aan: dat boek heb ik geleend, ik zal het teruggeven. Ik was het helemaal vergeten dat ik het had. Eerst vergeten en toen weer aan gedacht.

Maar bij God wil het zeggen: en God gedacht: nu gaat God ingrijpen, nu laat God het merken. Hij was het nooit vergeten, maar Hij liet het niet nu merken. Nu gaat Hij ingrijpen en verlossend en zegenend handelen. Dus al die 150 dagen daarvoor, toen er maar water viel en water viel, dacht God ook aan Noach, 24 uur per dag, alleen: toen liet Hij dat niet zo merken. En nu, na 150 dagen laat God het merken: het stopt met water dat valt of opborrelt, het wordt droog en blijft droog.

Herkenbaar? Ik zou het wel denken. Dat God wel aan je denkt, maar Hij laat het niet merken. Je bidt om vergeving, je bidt om Gods nabijheid als je het moeilijk hebt, je bidt om kracht tegen een zonde.....maar je merkt niks. God laat niets merken: je ervaart niks in je hart: geen nabijheid, geen opluchting of vrede, geen kracht, je ervaart niks want alles blijft hetzelfde en even moeilijk. En te geloven: en toch vergeet God mij niet. Alleen: Hij laat het nog niet merken. Over beproeving gesproken. Of denk aan de Kananese vrouw. Ze roept tot Jezus, maar Jezus doet alsof Hij haar niet hoort, wijst haar zelfs af.

Kun je indenken dat Noach, dat jezelf dan in die 150 dagen wel eens denkt: zou God Zijn gena vergeten? Nooit meer van ontferming weten? Het blijft zo donker, zo gevoelloos, zo moeilijk. Hoe heeft Noach dat volgehouden? Omdat hij het Woord Gods had: Ik zal Mijn verbond met u oprichten en u sparen en bewaren. Genesis 6:18. Dat was het! Dat is het! Gods Woord. God had niet gezegd wanneer en hoelang, dat dat 150 dagen zouden zijn, maar wel dat Hij Noach zou redden. Hoe houdt je het dan vol? Geworpen op het Woord: wie tot Mij komt zal Ik geenszins uitwerpen. Die de HEERE verwachten zullen niet beschaamd worden. Er staat niet bij wanneer en hoelang dat duren zal die beproeving, maar wel dat de HEERE zal horen en zal zegenen. En de beproeving wil je leren om je alleen op Gods Woord te werpen. Niets anders te hebben, nergens anders op te kunnen bouwen, dan alleen op Zijn Woord. En ik weet niet hoelang het duren zal, maar God zal gedenken. God zal laten merken dat Hij je nooit vergeten is, geen ogenblik en geen seconde. Hij wilde je oefenen in het geloof op Zijn Woord.

150 dagen lang was het voor Noach. En toen begon een nieuwe periode van zijn verblijf in de ark. Wachten. De ark ligt nu vast op de Ararat. En nu begint het wachten: wachten totdat de aarde droog zal zijn en weer begaanbaar en bewoonbaar. Eerst 73 dagen totdat de bergtoppen zichtbaar worden. Dan wacht Noach nog 40 dagen en laat een raaf uit. Veertig. Getal van de oefening, voorbereiding, loutering. Mozes 40 jaar in Midian, Jezus 40 dagen in de woestijn. Periode van oefening. In verlangen. Van voorbereiding op een nieuwe tijd en roeping. Als God laat wachten dan oefent Hij dat verlangen, dan bereidt Hij voor op een nieuwe periode.

Dan laat Noach een raaf uit. En hoe doet Noach dat? Nou, natuurlijk met de hoop dat die raaf iets zal meebrengen. Iets zal meebrengen waaruit blijkt: de aarde wordt gereed en bewoonbaar. Maar nee, de raaf vliegt af en aan en komt uiteindelijk niet terug. De raaf is een aaseter die dode dieren eet en die lagen er wel op de bergtoppen. Laat u ook wel eens een raaf uit?

Ik bedoel, leest u de krant wel eens met de hoop: zie ik iets waaruit blijkt dat Gods nieuwe hemel en nieuwe aarde aanbreekt? Lees ik al iets van een grote ommekeer in het volk Israel? Lees ik al iets van een opwekking onder de heidenen? Van voortgang in Bijbelvertaalwerk, van nieuwe volksstammen die met het Woord bereikt worden en gewonnen worden voor het koninkrijk van God? Lees ik al iets van Gods Koninkrijk dat doorbreekt? En hebt u ook wel eens dat gevoel: jammer, de raaf komt niet terug, niets te zien nog, niets te lezen van de voortgang in Gods rijk. Of laten we nooit of zelden een raaf uit. Speuren daar nooit naar?

Dat zou toch vreemd zijn: Noach in de ark en de ark valt stil op de Ararat en het water zakt en Noach denkt: het is mij in de ark best hoor, ik hoef daar zondig niet uit. Laat mij hier maar lekker zitten..... Die nieuwe aarde hoeft voor mij zondig niet. Noach, wat mankeer je? Dat is toch vreemd: een christen die in het einde der tijden leeft en denkt: voor mij hoeft die nieuwe hemel en die nieuwe aarde voorlopig niet hoor, laat mij hier nog maar blijven liefst zo lang mogelijk. Wat mankeer je? Zo ingezonken en lauw en doods.

Na 7 dagen laat Noach een duif uit. Die eet geen kadavers, dus die moet echt nieuw, vers voedsel hebben. Maar de duif komt terug. Na 7 dagen nog een keer. En de duif komt terug met een afgebroken olijfblad in haar bek. Afgebroken olijfblad. Het is niet veel, maar het is wel een teken: de aarde groeit weer. De nieuwe aarde na het oordeel, door het oordeel heengekomen, draagt weer vrucht. Heb nog geduld en dan zal het nog veel mooier worden op deze aarde. Dan groet en bloeit er nog veel meer: olijfbomen, druivenwingerden, vijgebomen enzovoort. Noach krijgt een teken van de nieuwe aarde die wacht. Een teken en een zegel: Noach, nog even en de nieuwe aarde zal voor je vrij begaanbaar en bewoonbaar zijn.

God geeft een olijfblad. Vanuit de nieuwe hemel en de nieuwe aarde laat Hij al wat zien. Brood en wijn. Heilig Avondmaal. Teken en zegel van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde die wacht. Teken en zegel van de volle heilstijd die komt. Het Heilig Avondmaal is garantie en voorsmaak daarvan. Want ook dat geeft God: voorsmaak. Soms juist rond het Heilig Avondmaal, soms daarvoor of daarna. Iets van hemelse vrede en hemelse vreugde. Van dat beginsel, weet je nog, van afgelopen zondagavond, van de eeuwige vreugde. Die knop die bloeit op de stengel van het geloof in Christus. Kent u dat, ken jij dat? Dat is zo wezenlijk, dat is beslissend. Hier geen voorsmaak, dan straks geen volheid. Hier geen leven met God, dan straks geen leven met God. Kent u iets van dat beginsel? Dat bemoedigt je zo. Denk aan Noach, na zolang wachten, eerst 150 dagen, en toen, toen duurde het nog zolang, nog 134 dagen en toen kwam die duif met dat olijfblad. Denk aan Noach, ja, nu ziet hij: ik wacht niet voor niets. Ik heb niet vergeefs geduld geoefend op God.

Och, het is nog niet veel, één olijfblad. Och, het zijn nog maar eerstelingen, eerstelingen van de Geest. Hier in dit leven aan hemelse vreugde. En dat is al zo rijk. En dat bemoedigt je zo: de HEERE denkt aan mij, de HEERE weet van mij, de HEERE bemint mij. Maar de volheid zal nog veel en veel groter zijn. Wat de hele nieuwe aarde zijn zou ten opzichte van 1 olijfblad dat zal de eeuwige heerlijkheid zijn ten opzichte van de hemelse vreugde die ik hier en nu gevoel. Wat zal dan de volle heerlijkheid niet zijn? "Als gouden reeds de portalen zijn, hoe zullen dan de zalen zelve zijn? Indien van goud de gangen zijn, hoe groot moet mijn verlangen zijn, de zalen zelve in te gaan" (Jacqueline vd Waals)

Calvijn zegt daarom: laat ons dit voor vastgesteld houden dat niemand goede vordering heeft gemaakt in de leerschool van Christus, dus dat niemand is gegroeid in het geloof dan hij die de dag van Zijn dood en van Zijn wederopstanding met vreugde verwacht. Laat ons niet aarzelen om met wensen en zuchten de komst des Heeren te verlangen als de allergelukkigste zaak. Bent u gevorderd in de leerschool van Christus? Misschien zeg je dan ook wel: kruisdragen was wel nodig om me af te hechten van het aardse en me te richten op de nieuwe hemel aarde die wacht.

Zo heeft Noach gewacht. Gewacht, gehoopt, verlangt en gewacht. Want nadat de duif terugkomt met dat olijfblad blijft Noach in de ark. Nog 57 dagen. net zolang, net zolang tot de HEERE zegt: Noach ga uit de ark. Zo wacht ik verlang ik wacht ik net zolang totdat de HEERE zeggen zal: kom maar uit de ark, leg het kruis maar af, het einde van je pelgrimsbestaan is nu gekomen. Het voleinding der tijden is gekomen. Ga uit en kom in.

Amen